НТУУ «Київський політехнічний інститут імені І. Сікорського» Факультет інформатики та обчислювальної техніки Кафедра автоматизованих систем обробки інформації та управління

Лабораторна робота №1 з дисципліни «Основи штучного інтелекту»

Виконав студент групи IC-71 Янголь В. Є. Перевірила ст. вик. каф. АСОІУ Мажара О. О. Тема: Методи неінформативного пошуку

Мета: Ознайомитися з алгоритмами неінформативного пошуку та їх властивостями

1. Постановка задачі

Розробити алгоритм вирішення старовинної логічної задачі: «Як за допомогою 5-ти літрового і 9-ти літрового відра набрати з річки 3 літри води?»

Використати метод пошуку в глибину.

2. Лістинг

Програмний код представлений у Додатку 1 до звіту.

3. Результати роботи програмного забезпечення

Скріншот роботи програми за цільового стану, поданого в умові задачі:

```
The state was found! The path is:
Small 0 Big 0
Small 5 Big 0
Small 0 Big 5
Small 5 Big 5
Small 1 Big 9
Small 1 Big 0
Small 0 Big 1
Small 5 Big 1
Small 0 Big 6
Small 5 Big 6
Small 2 Big 9
Small 2 Big 0
Small 0 Big 2
Small 5 Big 2
Small 0 Big 7
Small 5 Big 7
Small 3 Big 9
```

Скріншот роботи програми за тестового цільового стану «набрати 2 літри»:

```
The state was found! The path is:
Small 0 Big 0
Small 5 Big 0
Small 0 Big 5
Small 5 Big 5
Small 1 Big 9
Small 1 Big 0
Small 0 Big 1
Small 0 Big 1
Small 5 Big 6
Small 5 Big 6
Small 5 Big 6
Small 2 Big 9
```

4. Висновок

Я був ознайомлений з методами неінформативного пошуку в межах заданого простору станів та з властивостями цих методів, а також реалізував неінформативний пошук у глибину.

Пошук у глибину заснований на рекурсії: якщо деякий стан не є цільовим, то спочатку переглядаються його нащадки.

У графічному представленні (на прикладі обходу дерева) спочатку алгоритм перебирає найбільш «ліві» стани, і якщо серед них немає цільового, то переходить до тих, що знаходяться «правіше».

Пошук в глибину гарантує повернення розв'язку, якщо він існує (тобто алгоритм є повним), але не гарантує повернення найкоротшого шляху, оскільки повертає першу вершину, що відповідає цільовому стану (тобто алгоритм не є оптимальним).

5. Відповіді на контрольні запитання

1. Пошук в глибину на дереві станів <V, E>:

```
function \ DepthFirstSearch(V, E, Goal) \rightarrow a \ solution \ or \ failure \ for each \ node \ in \ V \ node.visited := false \ currentNode := V_0 \ result := ReviewNode(currentNode) \ return \ result
```

```
function ReviewNode(V_i, Goal) \rightarrow a solution or failure or cutoff
      if V<sub>i</sub>. visited
         then return cutoff
      V_i. visited := true
      if V_i = Goal
         then return V<sub>i</sub>. path
      nextNodes := V_i.Expand()
      foreach node in nextNodes
         result := ReviewNode(node, Goal)
         if result = Goal
            then return result
      return failure
Пошук в ширину на дереві станів <V, E>:
function BreadthFirstSearch(V, E, Goal) \rightarrow a solution or failure
       foreach node in V
          node.visited := false
       firstNode := V_0
       queue := empty queue
       queue. Enqueue (firstNode)
       while queue. Count \neq 0
          currentNode := queue. Dequeue()
          if currentNode.visited
             then continue
          currentNode.visited := true
          if currentNode = Goal
             then return currentNode.result
          nextNodes := currentNode.Expand()
          foreach node in nextNodes
             queue. Enqueue(node)
       return failure
```

- 2. Ідея пошуку з обмеженням глибини: відсікаються ті стани, що лежать нижче заданого рівня. Таким чином, якщо існує розв'язок, що містить меншу кількість переходів, ніж заданий рівень, то він буде повернений замість потенційних розв'язків, що знаходяться на нижчих рівнях та що могли б бути розглянуті раніше у класичному алгоритмі пошуку в глибину.
- 3. Алгоритми пошуку в глибину, пошуку в ширину, пошуку з ітеративним заглибленням та пошуку з рівномірною вартістю є повними (гарантують повернення розв'язку, якщо він існує). Алгоритм пошуку з ітеративним заглибленням не є повним, оскільки якщо оптимальний шлях до вершини має більшу довжину, ніж вказана кількість рівнів, то цей шлях не буде розглянутий.

Оптимальним за будь-яких умов є пошук з рівномірною вартістю, оскільки він розглядає шляхи не за кількістю переходів, а за вагою ребер, за якими може відбуватися перехід. За умови, якщо ваги всіх ребер однакові (тобто у випадку, якщо пошук за вагами ребер та пошук за кількістю переходів еквівалентні), оптимальними також є алгоритми пошуку в глибину та пошуку з ітеративним заглибленням.

Лістинг

```
Файл State.cs (опис стану):
using System;
using System.Collections.Generic;
namespace Yanhol1
{
    public class State
        public int small; // amount of water in small container
        public int big; // amount of water in big container
        public List<string> path;
        public State previousState;
        public State()
        {
            small = 0;
            big = 0;
            path = new List<string>();
            previousState = null;
        }
        public State(State previous, int newSmall, int newBig)
        {
            small = newSmall;
            big = newBig;
            path = new List<string>(previous.path);
            path.Add("Small " + newSmall.ToString() + " Big " +
newBig.ToString());
            previousState = previous;
        }
        // Returns true if states have identical configuration of elements
        public bool StatesAreEqual(State compared)
            if (this == null || compared == null)
                return false;
            if (small == compared.small && big == compared.big)
                return true;
            return false;
        }
   }
}
```

Файл Program.cs:

```
using System;
using System.Collections.Generic;
namespace Yanhol1
{
    internal class Program
    {
        private static HashSet<State> reviewedStates;
        private static bool IsGoalState(State currentState)
        {
            if (currentState == null)
                return false;
            if (currentState.small == 3 || currentState.big == 3 ||
currentState.small + currentState.big == 3)
                return true;
            return false;
        }
        // Returns true if there's cycle in the path
        private static bool IsCycle(State node)
        {
            State current = node.previousState;
            while (true)
            {
                if (current == null)
                    return false;
                else if (current.StatesAreEqual(node))
                    return true;
                current = current.previousState;
            }
        }
        // Returns all the possible moves from the parametre node
        private static List<State> GetPossibleMoves(State previousState)
        {
            List<State> possibleMoves = new List<State>();
            State smallContainerToMax = new State(previousState, 5,
previousState.big);
            if (!previousState.StatesAreEqual(smallContainerToMax)
                && smallContainerToMax.small >= 0 && smallContainerToMax.small
<= 5
                && smallContainerToMax.big >=0 && smallContainerToMax.big <= 9)
                possibleMoves.Add(smallContainerToMax);
            State bigContainerToMax = new State(previousState,
previousState.small, 9);
            if (!previousState.StatesAreEqual(bigContainerToMax)
                && bigContainerToMax.small >= 0 && bigContainerToMax.small <= 5
                && bigContainerToMax.big >=0 && bigContainerToMax.big <= 9)
                possibleMoves.Add(bigContainerToMax);
            State smallContainerToMin = new State(previousState, 0,
previousState.big);
            if (!previousState.StatesAreEqual(smallContainerToMin)
```

```
&& smallContainerToMin.small >= 0 && smallContainerToMin.small
<= 5
                && smallContainerToMin.big >=0 && smallContainerToMin.big <= 9)
                possibleMoves.Add(smallContainerToMin);
            State bigContainerToMin = new State(previousState,
previousState.small, 0);
            if (!previousState.StatesAreEqual(bigContainerToMin)
                && bigContainerToMin.small >= 0 && bigContainerToMin.small <= 5
                && bigContainerToMin.big >=0 && bigContainerToMin.big <= 9)
                possibleMoves.Add(bigContainerToMin);
            // pouring all the water from small to big:
            int emptyInBig = 9 - previousState.big;
            int toBeFilledFromSmall = (previousState.small > emptyInBig) ?
emptyInBig : previousState.small;
            State fillingFromSmall = new State(previousState,
previousState.small - toBeFilledFromSmall,
                previousState.big + toBeFilledFromSmall);
            if (!previousState.StatesAreEqual(fillingFromSmall)
                && fillingFromSmall.small >= 0 && fillingFromSmall.small <= 5
                && fillingFromSmall.big >=0 && fillingFromSmall.big <= 9)
                possibleMoves.Add(fillingFromSmall);
            // pouring all the water from small to big:
            int emptyInSmall = 5 - previousState.big;
            int toBeFilledFromBig = (previousState.big > emptyInSmall) ?
emptyInSmall : previousState.big;
            State fillingFromBig = new State(previousState, previousState.small
+ toBeFilledFromBig,
                    previousState.big - toBeFilledFromBig);
            if (!previousState.StatesAreEqual(fillingFromBig)
                && fillingFromBig.small >= 0 && fillingFromBig.small <= 5
                && fillingFromBig.big >=0 && fillingFromBig.big <= 9)
                possibleMoves.Add(fillingFromBig);
            return possibleMoves;
        }
        // Depth first search - Returns the final state
        public static State DepthFirstSearch(State currentState)
            foreach (var state in reviewedStates)
                if (currentState.StatesAreEqual(state))
                    return null; // cutoff
            reviewedStates.Add(currentState);
            if (IsGoalState(currentState))
                return currentState;
            List<State> possibleStates = GetPossibleMoves(currentState);
            foreach (var state in possibleStates)
            {
                State branchResult = DepthFirstSearch(state);
                if (IsGoalState(branchResult))
                    return branchResult;
            }
            return null;
        }
        public static void Main(string[] args)
            // Solution solution = new Solution();
```